

Ένα κάθε μήνα.

Αύγουστος! Ένας ολόκληρος μήνας αφιερωμένος στην Παναγία μας.

Σύσσωμος ο ὀρθόδοξος ἑλληνικὸς λαὸς μας πανηγυρίζει μὲ εὐλάβεια. Παντοῦ σὲ κάθε γωνιὰ τῆς πατρίδας μας, σὲ πόλεις καὶ χωριά, σὲ βουνὰ καὶ παραλίες, σὲ μεγαλοπρεπεῖς ναοὺς ἢ σὲ ταπεινὰ ἐξωκκλήσια, τρέχουν οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοί, μικροὶ καὶ μεγάλοι, νὰ τιμήσουν τὴν Παναγία Μητέρα τοῦ Χριστοῦ μας.

Κάθε χρόνο, αὐτὰ τὰ εὐλογημένα ἀπογεύματα, πολὺ χαίρομαι πού συγκεντρωνόμαστε ἀρκετοὶ πιστοὶ ἐδῶ στό Ναό μας, γιά νὰ παρακαλέσουμε τὴν Παναγία μας. Νά μεσιτεύσει γιά μᾶς πρὸς τόν Υἱό της, τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό. Τὴν παρακαλοῦμε καὶ γιά αἰῶνια καὶ γιά πρόσκαιρα, γιά πνευματικά καὶ ὑλικά, γιά τοὺς ἄλλους καὶ γιά τόν ἑαυτό μας. Κι ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς εἰσακούει τὴ Θεοτόκο, ἡ ὁποία μᾶς σώζει ἀπὸ δεινὲς συμφορὲς καὶ περιστάσεις, ἀπὸ τοὺς μολυσμοὺς τῆς ἁμαρτίας καὶ προπαντὸς ἀπὸ τὰ πάθη. Ἡ Θεοτόκος ὡς «*πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν*» προσάγει τὰ αἰτήματά μας στόν Θεό καὶ μᾶς μεταφέρει τίς εὐλογίες Του.

Θά ἤθελα δοῦμε ἀπὸ κοντὰ τό πρῶτο τροπάριο τῆς Δ' ὠδῆς τῆς μικρᾶς παρακλήσεως, πού λέει τὰ ἐξῆς ἐνδιαφέροντα:

«Τῶν παθῶν μου τόν τάραχον, ἢ τόν κυβερνήτην τεκοῦσα Κύριον, καὶ τόν κλύδωνα κατεύνασον, τῶν ἐμῶν πταισμάτων, Θεονύμφευτε.»

Κάνοντας μία παράφραση στό τροπάριο, βλέπουμε τὰ ἐξῆς: «Θεονύμφευτε Κόρη, Σὺ πού γέννησες τόν κυβερνήτη τοῦ κόσμου καὶ τόν κυβερνήτη τῆς ψυχῆς μου, σέ παρακαλῶ, κατάπαυσε τὴ σφοδρὴ ταραχή, πού προκαλοῦν στήν ψυχὴ μου τὰ ἁμαρτωλά πάθη μου, καὶ ἡσύχασε τὴν τρικυμία πού δημιουργοῦν τὰ φταιξήματά μου στήν ψυχὴ μου».

Ζητοῦμε ἀπὸ τὴν Θεοτόκο νὰ καταπαύσει τὴν ταραχή, πού προκαλοῦν τὰ διάφορα πάθη στήν ψυχὴ μας.

Τί εἶναι τὰ ἁμαρτωλά πάθη; Πάθη δέν εἶναι οἱ ἁμαρτίες, οἱ ἁμαρτωλές, δηλαδή, πράξεις πού διαπράττω, οὔτε οἱ ἁμαρτωλές σκέψεις ἢ οἱ διάφορες προσβολές τοῦ νοῦ ἢ οἱ διαλογισμοί. Ἄμαρτωλό πάθος εἶναι ἡ διάθεση τοῦ ἀνθρώπου νὰ διαπράξει τὴν ἁμαρτία δυναμικά. Δηλαδή, ὅταν πῶ ἓνα ψέμα ἢ δύο ἢ περισσότερα, αὐτὰ εἶναι ἁμαρτίες. Ὅταν, ὅμως, θέλω νὰ λέω ψέματα, τότε μέσα μου φωλεύει τό πάθος τοῦ ψεύδους. Ὅταν θέλω

νά πορνεύω, μέσα μου φωλιάζει τό πάθος τῆς πορνείας. Ὅταν θέλω πάντα νά γίνεται τό δικό μου, τότε μέσα μου ὑπάρχει τό πάθος τοῦ ἐγωισμοῦ κ.ο.κ. Ἡ κατ' ἐξακολούθηση θεληματική διάπραξη τῆς ἀμαρτίας εἶναι πάθος.

Κάποια πάθη, τά βλέπουμε ὅτι εἶναι σημαντικά, ἐπικίνδυνα, φοβερά, καί προσπαθοῦμε νά μὴν τά ἀποκτήσουμε. Ὅμως ὑπάρχουν πάθη, τά ὅποια μᾶς φαίνονται ἀσήμαντα, ἀκίνδυνα. Λέμε: εἶναι «χούι» μου, συνήθειά μου, καί πολλές φορές μάλιστα ἐπιθυμητά καί εὐχάριστα. Ὅμως, ὅλα τά πάθη μᾶς ὀδηγοῦν στήν ἀποξένωση ἀπό τό Θεό καί ἀπό τούς ἀνθρώπους, μᾶς ὀδηγοῦν σέ μία τραγική ἀπομόνωση, σέ μία ἐωσφορική μοναξιά, σέ πόνο βαθύ καί πολύ. Δυστυχῶς, ὅταν κατεχόμαστε ἀπό κάποιο ἢ κάποια πάθη, φαινομενικά καί ἐπιφανειακά αἰσθανόμαστε μία ἡδονή, μία εὐχαρίστηση, ἡ ὅποια στή συνέχεια μᾶς παραδίνει στήν ὀδύνη, στήν ταραχή, στόν πόνο.

Πρέπει, λοιπόν, νά περιφρουρήσουμε τήν καρδιά μας ἀπ' αὐτά τά ὑπουλα πάθη.

Ἄν θά ἤθελε κάποιος νά μάθει πόσα καί ποιά εἶναι αὐτά τά πάθη, θά μᾶς ἀπαντοῦσε ὁ ὅσιος Πέτρος ὁ Δαμασκηνός ὅτι, εἶναι περισσότερα ἀπό τριακόσια, καί τά ἀναφέρει σέ ἓνα βιβλίο πού ὀνομάζεται φιλοκαλία. Εἶναι στρατός ὀλόκληρος, δαιμονικός, γιά τή νέκρωση τῶν ψυχῶν τῶν ἀνθρώπων.

Ἀπλῶς θά ἤθελα νά ἀναφέρω μερικά ἀπό αὐτά τά πάθη, γιά νά ἀντιληφθοῦμε τό μέγεθος καί τήν ποιότητα τοῦ πράγματος.

«Φιλαυτία, φιλαγυρία, ἀλαζονία, ὑπερηφάνεια, ἐγωισμός, βλασφημία, ἀπείθεια, ἀχαριστία, ἀσέβεια, ἀστοργία, ἀδιαλαξία, συκοφαντία, ἀσωτία, ἀγριότητα, ἔχθρα τοῦ καλοῦ, προδοσία, αὐθάδεια, φιληδονία, πλεονεξία, πρόκληση, μοιχεία, πορνεία, ὁμοφυλοφιλία, ἀκολασία, εἰδωλολατρία, μαγεία, μαντεία, ἔχθρα, θυμός, διχόνοια, ζήλεια, ραδιουργία, αἵρεση, φθόνος, φόνος, μέθη, γαστριμαργία, λαιμαργία, ἀδικία, πονηρία, κακία, κουτσομπολιό, κατάκριση, ἔχθρα κατά τοῦ Θεοῦ, εὐφύρεση κακῶν, σκληρότητα, σκανδαλισμός, ἀνελεημοσύνη, τεμπελιά, περιέργεια, φιλαρχία, ἀργολογία, φλυαρία, κλεψιά, ψέμα, μνησικακία, σκανδαλοθηρία, ματαιοδοξία, ἀκηδία...»

Εἶπα νωρίτερα ὅτι, πολλά πάθη μᾶς ἀρέσουν καί μᾶς φέρνουν εὐχαρίστηση. Ὅμως, ὁ Ἅγιος Μάξιμος ὁ ὁμολογητής ἀναφέρει «*πῶς ἡ παράλογη ἡδονή εἶχε ὡς φυσικό ἀποτέλεσμα τήν ὀδύνη, καί τώρα χρειάζεται μία νέα ὀδύνη, γιά νά φτάσουμε στήν πραγματική ἡδονή*». Λέγοντας αὐτά, ἀναφέρεται στό γεγονός τῆς ἡδονῆς τῆς γεύσεως τοῦ ἀπαγορευμένου καρποῦ στόν παράδεισο, ἀπό τούς πρωτοπλάστους, πού ἔφερε τήν ὀδύνη τῆς πτώσεως.

Τότε πέθανε ὁ Ἀδάμ γιά πρώτη φορά, ἦταν ὁ πνευματικός θάνατος. Ἀπό πρόσωπο ἔγινε ἄτομο. Ἐχασε τήν ἰκανότητα νά ἀναφέρεται στό Θεό.

Ἐγινε ἐγωκεντρικός, αὐτόνομος, νεκρός, ἀφοῦ ἀλλοτριώθηκε ἀπό τό Θεό. Ἐχασε τόν παράδεισο τῆς τρυφῆς καί κέρδισε τή γῆ τῆς ὀδύνης. Παραμένοντας, λοιπόν, ὁ ἄνθρωπος στό χῶρο τῶν παθῶν, εἶναι σάν νά βρίσκεται σέ ἓνα ὄχημα, πού μέ αὐξημένη ταχύτητα τόν ὀδηγεῖ στό γκρεμό.

Στοιβαγμένα τά ἀμαρτωλά πάθη σέ μία ψυχή, δέν εἶναι δυνατόν νά μὴν τήν ἔχουν βαριά ἀρρωστήσει. Τά πάθη ἔχουν τόση δύναμη, ὥστε πολύ εὔκολα νεκρώνουν τήν ψυχή, χωρίς ἐμεῖς νά τό ὑποψιαζόμαστε. Τά πάθη μᾶς ξεγελοῦν μέ τό νά μᾶς προσφέρουν μία ἐπιφανειακή καί παροδική χαρά καί γλυκύτητα. Ἡ φαινομενική αὐτή ἡδονή γεννᾷ ὀδύνη, δουλεία, θλίψη, ἀκόμη καί ἔλλειψη νοήματος ζωῆς. Ἐνῶ ἡ ἡδονή ὅταν σταυρώνεται, μᾶς δίνει τήν ὄντως ἡδονή, τήν ἀνεκλάλητη χαρά, τήν γλυκιά ὠραιότητα τῆς συνεχοῦς συνυπάρξεως μαζί μέ τό Χριστό.

Ὁ κόσμος εἶναι μουντός γιά τόν ἄνθρωπο πού δέν γνωρίζει παρά μόνο τήν χαμηλή μορφή τῆς ζωῆς. Ὁ σημερινός ἄνθρωπος εἶναι ἀγχώδης, γιατί τό ἐπίπεδο τοῦ τρόπου ζωῆς του εἶναι κάτω του μετρίου. Ὁ ἄνθρωπος θά γεμίσει ἀληθινή χαρά, ὅταν σταυρώσει τά πάθη καί τίς ἐπιθυμίες του. Καί μέσα σ' αὐτό τό σταύρωμα θά ἔλθει ἡ ἀγία χαρά τῆς ἐλευθερίας, ἡ εὐλογία τῆς ἀνέσεως καί ἀναψυχῆς.

Πῶς θά γίνει αὐτό τό σταύρωμα; Μέ ποιά δύναμη, μέ ποιά βοήθεια; Ἡ σταυρική ζωή τοῦ πιστοῦ, πού τόν ὀδηγεῖ σέ μία ἀναστάσιμη ζωή ἐν Χριστῷ, μπορεῖ νά ἔλθει μόνο μέ τά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας, μέ τήν τήρηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ καί μέ τήν ἄσκηση τῶν ἀρετῶν.

Σ' αὐτόν τόν ἀγῶνα, σ' αὐτήν τήν προσπάθεια, μεγάλη βοήθεια καί ὑποστήριξη μᾶς δίνει ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος. Γι' αὐτό καί τήν καλοῦμε, καί τήν παρακαλοῦμε νά κατευνάσει «τῶν παθῶν τόν τάραχον».

Ἐτσι, ὁ ἄνθρωπος θά μπορέσει νά φθάσει νά ἀγαπήσει τόν Θεό,

νά γίνει ὁ νικητής τῆς πεσμένης φύσεώς του,

νά ἀνακαινισθεῖ,

νά γίνει Ἅγιος!

Αὐτός, ἄλλωστε, εἶναι καί ὁ προορισμός μας. Νά γίνουμε ἅγιοι, γιατί Ἅγιος εἶναι καί ὁ Θεός μας.

*Μέ τίς πρεσβεῖες τῆς Θεοτόκου
ὁ πρωτοπρεσβύτερος Βασίλειος Α. Βασιλείου*